

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA DUDINCE
KONTROLA STAVU A VÝVOJU DLHU A KONTROLA OPTIMALIZÁCIE BANKOVÝCH ÚČTOV

Cieľ kontroly: dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku dlhovej služby, kontrola efektívnosti vo vzťahu k zriadeným bankovým účtom

Kontrolovaný subjekt: Mesto Dudince

Kontrolované obdobie: k 31.12.2023

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti na I. polrok 2024

Kontrola bola rozdelená na dve základné oblasti a to:

- Kontrola stavu a vývoja dlhu a identifikácia možných rizík z hľadiska vývoja dlhovej služby
- Kontrola zameraná na optimalizáciu bankových účtov (efektivita)

I. KONTROLA STAVU A VÝVOJU DLHU A IDENTIFIKÁCIA MOŽNÝCH RIZÍK Z HĽADISKA VÝVOJA DLHOVEJ SLUŽBY

Právna úprava upravujúca limity mesta vo vzťahu k celkovej výške dlhu je upravená v zákone č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

V prvom rade je potrebné vymedziť, čo sa rozumie pod pojmom **návratné zdroje financovania**, uvedené je upravené v § 2 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako prostriedky rozpočtu mesta z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných mestom; pričom platí, že na účely ustanovenia § 17 ods. 2 (povinnosť použiť návratné zdroje financovania na kapitálové výdavky) sa za návratné zdroje financovania považujú aj dodávateľské úvery prijaté mestom.

Základné pravidlá vo vzťahu k používaniu návratných zdrojov financovania sú nasledovné:

- Návratné zdroje financovania sa môžu použiť **len na úhradu kapitálových výdavkov**, s výnimkou použitia na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu.
- Celková suma dlhu mesta **neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.**
- **Suma splátok návratných zdrojov financovania**, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov **neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka** znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z

rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

V zmysle § 17 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa celkovou sumou dlhu mesta rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov mesta.

Stav návratných zdrojov financovania mesta Dudince k dátumu 31.12.2023

a) Bankové úvery

Ku dňu 31.12.2023 malo mesto Dudince zostatok na bankových úveroch vo výške **547 762,40 €**.

Zostatok bol tvorený bankovým úverom poskytnutým Slovenskou sporiteľňou (č. úverovej zmluvy 24/CC/19 zo dňa 18.1.2019 v znení dodatku č. 24/CC/19-D1 zo dňa 22.4.2020). Bankový úver bol prijatý za účelom refinancovania úveru poskytnutého na základe úverovej zmluvy č. 292/CC/17 zo dňa 31.3.2017 (zostatok ku dňu refinancovania bol 582 522 €) a úveru poskytnutého na základe úverovej zmluvy 298/CC/18 zo dňa 17.5.2018 (zostatok ku dňu refinancovania 200 000 €), celková výška poskytnutého úveru tak bola vo výške 782 522 €. K 31.12.2023 bola splatená istina vo výške 234 759,60 €, čo predstavuje 30 % poskytnutej výšky úveru.

Bankový úver má dohodnutú pevnú výšku úrokovej sadzby vo výške 1,67 % počas celej doby poskytnutia úveru. Splatnosť úveru bola nastavená do 31.12.2033. Následne bola dodatkom č. 24/CC/19-D1 zo dňa 22.4.2020 posunutá o 6 mesiacov a teda konečná splatnosť úveru je 30.6.2034. Ostatné podmienky úveru ostali dodatkom nezmenené s výnimkou ustanovení upravujúcich konečnú splatnosť úveru a splátkový kalendár. Dodatok bol uzavretý v súvislosti s poklesom príjmov samospráv z podielových daní v dôsledku zníženého príjmu dane z príjmov fyzických osôb a znížených príjmov z dane z ubytovania ako dôsledok koronavírusu v roku 2020. Mesačná splátka istiny úveru je nastavená vo výške 4 347,40 €.

Okrem toho má mesto Dudince prijatú aj zmluvu o úvere č. 310/CC/20, ktorej predmetom je možnosť čerpať kontokorentný úver do výšky 250 000 € a to na prevádzkové potreby a kapitálové výdavky mesta. Podľa § 17 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy platí, že mesto môže na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka výnimočne použiť návratné zdroje financovania za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu. **K 31.12.2023 malo mesto kontokorentný úver vysporiadaný** (stav na účte k 31.12.2023 bol 66 403,41 €). V priebehu roka 2023 mesto používalo zdroje kontokorentného úveru na vykrytie prechodného nedostatku vlastných príjmov – negatívny cash flow. **Aktuálny stav kontokorentného úveru ku dňu kontroly t. j. 8.3.2024 bol mínus 3 668,28 €.**

b) Úvery zo Štátneho fondu rozvoja bývania

Mesto Dudince má prijaté 4 úvery zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“):

Úver	Číslo úverovej zmluvy	Suma poskytnutého	Výška mesačnej splátky	Zostatok istiny k 31.12.2023
1	605/2509/2001	779 127,66	3 901,58	341 173,70
2	605/2072/2002	472 913,76	2 230,60	212 254,98
3	605/324/2013	215 771	694	148 915,86
4	600/326/2016	188 840	607,38	150 771,84
SPOLU				853 116,38

Podľa § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, platí že do celkovej výšky dlhu sa nezapočítavajú okrem iného aj úvery poskytnuté zo ŠFRB. Do 1.1.2021 sem spadali iba také úvery zo ŠFRB, ktoré boli určené na obstaranie obecných nájomných bytov a nezapočítavali sa iba vo výške splátok úveru, ktorých úhrada bola zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. **Podľa platného a účinného zákona už mesto nemusí zohľadňovať účel poskytnutého úveru zo ŠFRB ani to či nájomné postačuje na splátku úveru. Uvedené je dôležité aj vzhľadom na plánovanú výstavbu zariadenia pre seniorov (ďalej len „ZPS“), ktoré bude tiež financované predovšetkým z poskytnutého úveru zo ŠFRB.** Výnimka nezapočítavania úverov poskytnutých zo ŠFRB do celkovej výšky dlhu však neznamená, že mesto uvedené úvery vôbec nezohľadňuje vo vzťahu k limitom stanoveným v § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. **Mesto musí brať do úvahy celkovú výšku splátok návratných zdrojov financovania (vrátane úverov zo ŠFRB) na účely výpočtu splnenia limitu stanoveného v § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

c) Investičné dodávateľské úvery

Mesto ku dňu kontroly nemá prijaté žiadne investičné ako ani neinvestičné¹ dodávateľské úvery. Uvedené uvádzam nakoľko v predchádzajúcich obdobiach došlo k niekoľkým polemikám ohľadom započítania zostatku záväzku voči dodávateľovi rekonštrukcie miestnych komunikácií spoločnosti EUROVIA SK, a. s. a BFF Central Europe s.r.o. Aktuálne pravidlá započítania záväzku ako dodávateľského úveru sú splácanie v splátkach a úročenie, pričom obe podmienky musia byť splnené kumulatívne. Uvedený záväzok je síce splatný v splátkach avšak nebolo dohodnuté úročenie. Okrem toho v zmysle metodického usmernenia MFSR č. MF/020293/2018-31 platí, že sa do dlhu započítavajú aj záväzky, ktoré sú na základe uzavretých zmlúv splatné tretej strane namiesto pôvodnému veriteľovi. Právnym základom pre zmenu veriteľa môže byť napríklad zmluva o uznaní záväzku, zmluva o postúpení dlhu, zmluva o postúpení pohľadávok, dohoda o uznaní záväzku a pod. V prípade uvedenej zmluvy o dielo k postúpeniu záväzku nedošlo a priamo v zmluve bola stanovená podmienka zákazu uvedeného. Uvedený záväzok je

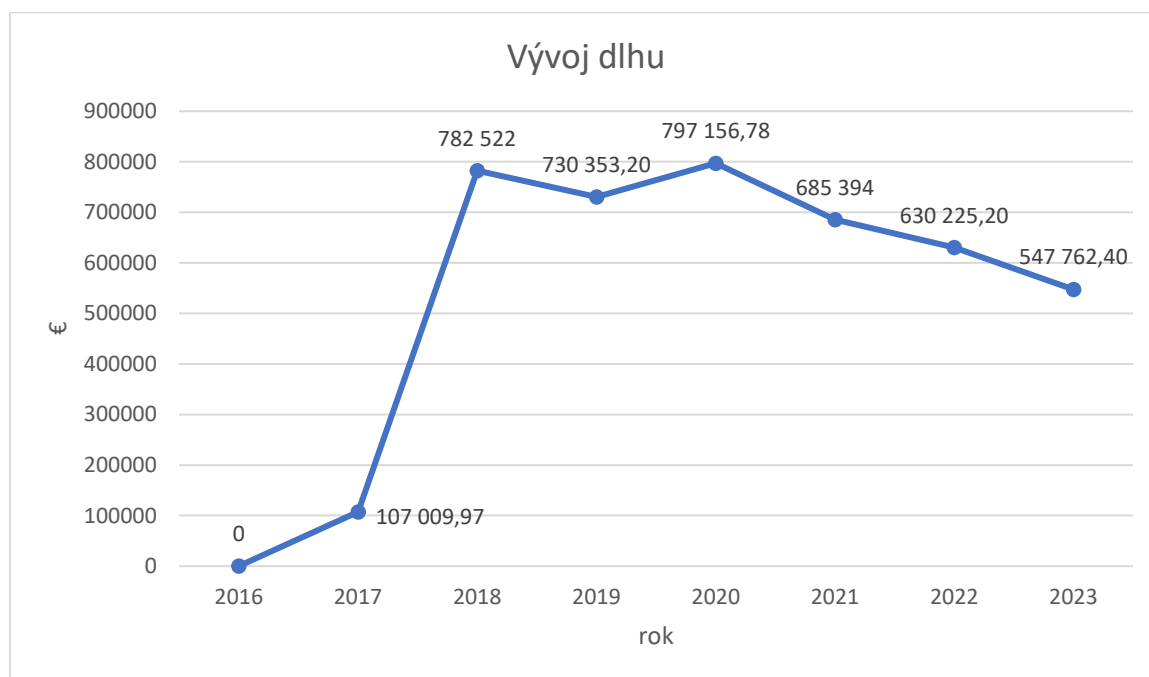
¹ Neinvestičné dodávateľské úvery bolo možné čerpať iba do 1.1.2019. Od uvedeného dátumu došlo k zmene § 2 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kde sa doplnilo že na účely ustanovenia § 17 ods. 2 sa za návratné zdroje financovania považujú aj dodávateľské úvery. § 17 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy upravuje povinnosť použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov a teda dodávateľské úvery po 1.1.2019 musia mať vždy charakter investičného dodávateľského úveru t. j. sú určené na kapitálové výdavky a nie na bežné výdavky.

splatný pôvodnému veriteľovi, ktorým bolo Združenie Dudince kde hlavným partnerom je EUROVIA SK, a. s. a finančným partnerom BFF Central Europe s.r.o. Napriek tomu, že sa záväzok z tejto zmluvy nezapočítava do celkovej výšky dlhu, je potrebné ho brať do úvahy vzhľadom na celkové finančné možnosti mesta Dudince, predovšetkým pri tvorbe rozpočtu. **Aktuálny zostatok je 279 720 €** (uhradená 57. splátka zo 120), mesačná splátka je vo výške 4 440 €. Posledná splátka bude uhradená 25.6.2029.

Dodržanie zákonných limitov podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

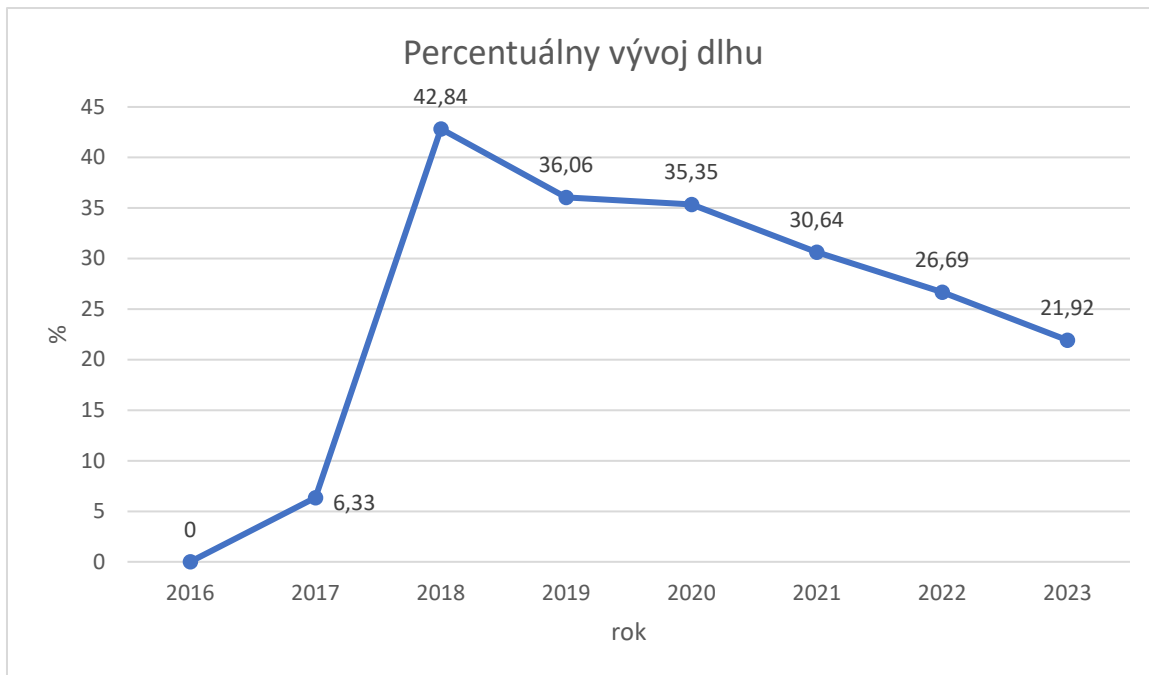
Podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy platí, že celková suma dlhu obce nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. V prípade ak berieme do úvahy stav k 31.12.2023 tak bola celková výška dlhu na účely § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vo výške 547 762,40 €, čo predstavuje **21,92 % bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtu 2 499 284,77 € (2022)**. Ak by sme brali stav úveru k 1.1.2024, ktorého výška istiny je v rovnakej sume, tento by sa porovnával s bežnými príjmami roku 2023, ktoré boli vo výške 3 102 725,20 € a teda celková výška dlhu by predstavovalo **17,65 % bežných príjmov roku 2023**.

Vývoj celkovej výšky dlhu

Stavy sú uvádzané vždy k 31.12 daného roka.

Vývoj dlhu vzhľadom na pomer k bežným príjmom predchádzajúceho rozpočtového roka v percentách

Stav dlhu je uvádzaný vždy k 31.12 príslušného roka a je porovnávaný na bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka.

Zhodnotenie celkovej výšky dlhu a percentuálneho podielu vo vzťahu k bežným príjmom

Aktuálny percentuálny stav celkovej výšky dlhu t. j. 21,92 % v prípade ak porovnanie vykonávame ku dňu 31.12.2023, resp. 17,65 % ak porovnanie vykonávame k 1.1.2024 predstavuje vzhľadom na zákonné limity upravené v § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bezpečnú hranicu výšky dlhu.

K uvedenému je však potrebné uviesť, že celková výška dlhu sa porovnáva na celkové bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka t. j. vrátane príjmov z grantov a transferov z ktorých najväčšiu časť tvoria transfery na prenesený výkon štátnej správy v školstve (normatívne a nenormatívne finančné prostriedky), do celkových príjmov sa tiež zarátavajú vlastné bežné príjmy Spojenej školy (rozpočtovej organizácie mesta). V prípade ak by sme celkovú výšku dlhu porovnávali iba na vlastné bežné príjmy mesta t. j. príjmy očistené od grantov a transferov, ako aj bez započítania bežných príjmov Spojenej školy dostali by sme sa k 31.12.2023 na hodnotu 31,26 % takýchto bežných príjmov a k 1.1.2024 na hodnotu 28,72 % bežných príjmov.

Všeobecné odporúčanie bez ohľadu na investíciu, ktorá by bola účelom prijatia úverových prostriedkov je aby mesto zachovalo maximálnu výšku úveru na úrovni do 40 % celkových bežných príjmov predchádzajúceho roka t. j. v roku 2024 by to predstavovalo úverové zaťaženie do 1 241 090,08 €. Pre úplnosť však uvádzam aj celkovú zákonnú maximálnu výšku dlhu, ktorá je 1 861 635,12 € (60 % bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka 2023).

Dodržanie zákonných limitov podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy platí, že suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov nesmie prekročiť v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. **Na rozdiel od výpočtu celkovej výšky dlhu mesta podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa do uvedenej sumy započítavajú aj splátky úverov zo ŠFRB.**

V roku 2023 mesto splatilo istinu úverov (vrátane úverov zo ŠFRB) spolu vo výške 113 508,47 €. Na úrokoch mesto zaplatilo 37 833,79 €. **Spolu splátka úverov bola 151 342,26 €, čo predstavuje 8,63 % bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.**

Z hľadiska budúceho vývoja je dôležité sledovať nielen vývoj celkovej výšky dlhu, ale aj sumu splátok vo vzťahu k bežným príjmom a to aj vzhľadom na realizáciu ZPS, ktorá bude krytá úverom zo ŠFRB, ktorý hoci sa nezaráta do celkovej výšky dlhu, to neplatí pre splátky ktoré je potrebné vyhodnotiť vzhľadom na obmedzenie stanovené v § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Kvalifikovaný odhad vzhľadom na čiastkový výsledok verejného obstarávania ako aj podmienky poskytovania úveru zo ŠFRB je, že mesto bude platiť ročnú splátku za ZPS cca 70 000 €, čo by znamenalo pri výške splátok aká bola dosiahnutá v roku 2023 (uvedené je však variabilné, nakoľko výška úrokov sa znižuje vzhľadom na zostávajúcu výšku istiny) 11,63 % bežných príjmov roku 2023 znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

II. KONTROLA OPTIMALIZÁCIE BANKOVÝCH ÚČTOV

Pri kontrole stavu bankových účtov sa vychádzalo zo stavu k 31.12.2023 t. j. stavu ku ktorému bola vykonaná aj riadna inventarizácia účtu 221 (bankové účty).

P. č.	Číslo bankového účtu	Popis	Stav k 31.12.2023
1	SK72 0200 0000 0000 2012 7412	VÚB bežný účet	5 108,17
2	SK12 0200 0001 2300 2012 7412	Rezervný fond	58 674,22
3	SK34 0200 0001 0700 2012 7412	Sociálny fond	4 675,33
4	SK46 0900 0000 0050 5073 2915	BU so zriadeným kontokorentom a ZŠ	66 403,41
5	SK91 0200 0000 0015 8841 3758	Dotačný školský, ÚPSVaR	7 664,28

6	SK32 0200 0000 0016 4399 7857	Fond opráv a príjem z nájomného, analyt.	89 089,50
7	SK13 0200 0000 0033 9760 1253	Dotačný účet (bude využitý aj pre dotáciu z Environmentálneho fondu)	141,25
8	SK87 0200 0000 0043 3809 4655	VÚB bežný účet - rezervný dotačný	43,17
9	SK28 0900 0000 0051 5883 1106	Dotačný účet rekonštrukcia HZ	99,40
10	SK86 0200 0000 0029 7953 7699	Vinkulácia v prospech ŠFRB	9 884,75
11	SK13 0200 0000 0042 6132 8053	Dotačný účet	0
12	SK49 0900 0000 0051 3777 8721	Zábezpeka byty	19 853,90

K 31.12.2023 má mesto zriadených 12 bankových účtov a to v banke VÚB a SLSP. V rámci kontroly bola preverené využívanie uvedených bankových účtov za účelom optimalizácie bankových účtov.

K uvedenému uvádzam nasledovné odporúčania:

- bankový účet por. č. 5 využívaný na príjmy z ÚPSVaR a školské dotácie odporúčam zrušiť a uvedené platby prijímať na účte por. č. 4 na ktorom sú sústreďované príjmy za prenesený výkon štátnej správy v školstve,
- bankový účet por. č. 7, 8 a sú dotačné účty cez ktoré mesto prijíma poskytované NFP, z uvedených účtov odporúčam ponechať dva a to bankový účet por. č. 7 (ktorý bude využitý pri NFP z Environmentálneho fondu) a 8 (ktorý bude využitý ako rezervný dotačný účet v prípade potreby), bankový účet por. č. 9 využitý v projekte rekonštrukcie DHZ odporúčam zrušiť,
- odporúčam komunikovať so ŠFRB o možnosti zrušení bankového účtu por. č. 10 a prenesení vinkulácie na bežný účet na ktorom mesto prijíma nájomné z bytov zo ŠFRB,
- na účte por. č. 11 neboli v predchádzajúcich dvoch rokoch žiadne pohyby a rovnako ako dotačný účet por. č. 9 ho odporúčam zrušiť.

Návrh správy bol vyhotovený dňa 17.4.2024.

Lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom a navrhnutým odporúčaniam bola do 10.5.2024. Kontrolovaný subjekt nepodal námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam a ani k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení.

Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení 31.5.2024.

Lehota na splnenie opatrení je do 30.6.2024.

V Dudinciach dňa 24.5.2024

.....
Hlavný kontrolór mesta Dudince
JUDr. Marek Keller